

observans), medens 24 afstod (afrikanske og latinamerikanske lande, Grækenland, Tyrkiet, Rumænien, Japan og Thailand).

Flere delegerede fremhævede inden stemmeafgivningen, at man ved en vedtagelse af resolutionen ville præjudicere ambassadør Jarrings mission, og at det ikke var i overensstemmelse med pagten og folkeretten og i øvrigt uden fortilfælde, at man pålagde en suveræn stat mod sin vilje at modtage en „custodian“, der skal tage sig af indre anliggender.

Plenarforsamlingen vedtog den 19. december den amerikanske resolution (res. 2341 A) med 98 stemmer for, ingen imod, medens tre afstod (Burma, Israel og Malawi). Den nordiske resolution (res. 2341 B) vedtoges enstemmigt med 105 stemmer. På forslag af Nigeria fandt der ikke afstemning sted om „custodian“-resolutionen.

Det særlige politiske udvalgs beretning: A/7004.

Apartheidspørgsmålet.

(Dagsordenens punkt 35).

Det særlige politiske udvalg behandlede i tidsrummet 19. oktober til 22. november 1967 spørgsmålet om den sydafrikanske regerings apartheidpolitik.

Drøftelserne indledtes med forelæggelsen af apartheidudvalgets årsrapport. Udvalgets rapportør, Somalias faste repræsentant ved FN, tegnede et mørkt billede af situationen i Sydafrika. Medens sikkerhedsrådets våbenembargo mod Sydafrika blev overtrådt, og det økonomiske samkvem med dette land fortsatte og øgedes, havde det sydafrikanske regime senest gennem terroristloven og „Suppression of Communism Amendment Act“ — begge fra i år — skærpet forholdsreglerne mod apartheidpolitikens modstandere. Hertil kom, at Sydafrika nu syntes indstillet på at eksportere sit samfundssystem til nabolandene, hvilket meget vel ville kunne fremkalde en voldsom racekonflikt.

Rapportøren understregede nødvendigheden af, at generalforsamlingen anerkendte retmæssigheden af det sydafrikanske folks frihedskamp, at det sydlige Afrikas problemer blev behandlet under ét for at sikre en koordineret og mere effektiv international aktion, samt at oplysningsvirksomheden

vedrørende apartheidpolitikken blev intensiveret.

Efter forelæggelsen af udvalgets rapport afhørtes som petitioner pastor John Collins, der er formand for den internationale forsvars- og hjælpefond i London (Defence and Aid Fund). Han redegjorde for fondens arbejde og hævdede, at racekrigen i Sydafrika allerede var en kendsgerning. Det var hans overbevisning, at medens ydre pres var nødvendig, kunne alene aktiv modstand mod apartheid i selve Sydafrika føre til det tilsigtede resultat. Pastor Collins gjorde opmærksom på Sydafrikas med et vist held gennemførte kampagne for at forbedre sit internationale „image“, ligesom han omtalte nødvendigheden af, at „Defence and Aid Fund“ inddrog andre områder i det sydlige Afrika i sin virksomhed. Han understregede sluttelig nødvendigheden af, at der blev stillet større midler til fondens rådighed, ligesom han kunne oplyse, at fonden stadig virkede tilfredsstillende i Sydafrika trods forbudet herimod.

Generaldebatten fandt sted på grundlag af specialudvalgets ovennævnte rapport, rapporten fra seminaret om apartheid, kolonialisme og racediskrimination afholdt i Kitwe samt rapporten fra FNs Trustfond for Sydafrika.

I. Debatten.

Deltagere i debatten var en længere række afro-asiatiske og kommunistiske, enkelte vesteuropæiske samt få latinamerikanske lande.

De *afro-asiatiske* medlemmers indlæg var præget af modløshed og resignation over for de ringe udsigter til en effektiv international aktion mod apartheidpolitikken. Fra alle afro-asiatiske taleres side fremkom de sædvanlige fordømmelser af vestmagterne for deres økonomiske og militære samarbejde med Sydafrika. Bemærkelsesværdigt var det i den forbindelse, at Frankrig i år i stigende omfang — dog ikke af østlandene — blev gjort til genstand for kritik på linie med de øvrige vestmagter og gentagne gange blev nævnt i forbindelse med salg af våben til Sydafrika.

De *arabiske lande* trak paralleller mellem apartheid og zionisme; i begge tilfælde havde befolkningsmæssige fremmedelemen-